

POSTANOWIENIE

Dnia 28 października 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski (przewodniczący)

SSN Mirosław Bączyk (sprawozdawca)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

ze skargi A. G. i K. G.-G.

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem

Sądu Apelacyjnego z dnia 15 marca 2006 r., sygn. akt I ACa (...)

wydanym w sprawie z powództwa „P.(...)” – Spółki Jawnej z siedzibą w K.

przeciwko A. G. i K. G.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 28 października 2010 r.,

zażalenia pozwanych (skarżących)

na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 23 marca 2010 r., sygn. akt I ACa (...),

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Pozwana A. G. i K. G. złożyły skargę o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 15 marca 2006 r., wskazując następujące podstawy skargi: 1) działający w sprawie pełnomocnik strony powodowej (spółki jawnej) nie był należycie umocowany do występowania w procesie (jego umocowanie obejmowało powództwo wyłącznie przeciwko osobom fizycznym, a

powództwo w istocie skierowane zostało przeciwko spółce cywilnej); 2) strona pozwana nie miała zdolności sądowej (jako spółka cywilna, art. 860 k.c.); 3) pozwane zostały pozbawione możliwości obrony swoich praw jako osoby fizyczne. W ocenie skarżących, podstawy te wynikają z treści art. 401 pkt 2 k.p.c. Skarżące (pozwane) nie były powiadomione o czynnościach procesowych i o wydawanych orzeczeniach. O nienależytym umocowaniu pełnomocnika strony powodowej obie skarżące dowiedziały się z treści doręzonego nim uzasadnienia postanowienia Sądu Apelacyjnego z dnia 2 października 2009 r., oddalającego wniosek o sprostowanie wyroku z dnia 15 marca 2006 r. [tj. w dniu 7 października 2009 r., k. (...) akt sprawy]. Natomiast w dniu 28 grudnia 2009 r. skarżące dowiedziały się tego, że postępowanie rozpoznawcze toczyło się przeciwko nim jako osobom fizycznym [treść postanowienia prostującego oczywistą niedokładność w nakazie zapłaty z dnia 8 lipca 2002 r., k. (...) akt].

Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 23 marca 2010 r. odrzucił skargę skarżących. Przyjął bowiem właściwe umocowanie pełnomocnika strony powodowej i stwierdził, że obejmowało ono upoważnienie do wytoczenia powództwa przeciwko pozwanym jako osobom fizycznym (a nie tylko – przeciwko spółce cywilnej). Pozwane już od chwili złożenia pozwu wiedziały o swoim statusie procesowym. Powołując wiele faktów procesowych i dat, Sąd Apelacyjny przyjął, że skarga o wznowienie postępowania z dnia 7 stycznia 2010 r. została wniesiona po upływie trzymiesięcznego terminu przewidzianego w art. 407 § 1 k.p.c.

W zażaleniu na to postanowienie skarżące wskazały na naruszenie art. 410 § 1 k.p.c., art. 361 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c., art. 261 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. Skarżące wnosili o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarżące utrzymują, że wystąpiły wszystkie trzy, wskazane w skardze, podstawy wznowienia postępowania i że w odniesieniu do tych podstaw został zachowany termin przewidziany w art. 407 § 1 k.p.c. Zgodnie z art. 401 pkt 2 k.p.c., można żądać wznowienia postępowania, jeżeli strona nie miała zdolności sądowej lub procesowej, nie była należycie reprezentowana lub w wyniku naruszenia przepisów prawa była pozbawiona możliwości działania. Strona skarżąca wskazuje trzy – jej zdaniem – istniejące podstawy wznowienia (w rozumieniu art. 401 pkt 2 k.p.c.) w ten sposób, że eksponując fakt umocowania pełnomocnika strony powodowej jedynie do wystąpienia z powództwem przeciwko spółce cywilnej, podnosi jednocześnie brak zdolności sądowej tego podmiotu i pozbawienie możliwości obrony przez skarżące swoich praw w

postępowaniu rozpoznawczym. Zdaniem skarżących, postępowanie rozpoznawcze toczyło się w istocie nie przeciwko nim jako osobom fizycznym [mimo obowiązującego umocowania pełnomocnika strony powodowej] i w konsekwencji doszło do pozbawienia obu skarżących możliwości obrony ich praw przed Sądami *meriti* (w postaci m. in. niemożności osobistego uczestniczenia w czynnościach procesowych, k. (...) akt I ACa (...)).

W judykaturze Sądu Najwyższego dominuje trafne stanowisko, że z powodu nienależytej reprezentacji wznowienia postępowania może żądać tylko ta strona, która nie była należycie umocowana (w danej sprawie – strona powodowa; por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 września 2008 r., II CZ 67/08, OSN-ZD 2009, z. A, poz. 26). Taka podstawa wznowienia nie może zatem być brana pod uwagę w niniejszym postępowaniu zażaleniowym.

Sąd Apelacyjny trafnie przyjął, że obie skarżące dowiedziały się znacznie wcześniej o swoim statusie pozwanych w postępowaniu rozpoznawczym (jako osób fizycznych) niż ponoszą to w skardze o wznowienie i obecnie w uzasadnieniu wniesionego zażalenia. Ustalenia takie zostały właściwie udokumentowane w treści uzasadnienia zaskarżonego postanowienia m.in. w wyniku wskazania treści pozwu, treści pism procesowych skarżących w postępowaniu rozpoznawczym. Zwrócono też tam uwagę na to, że proces zakończony wyrokiem obejmował właśnie obie skarżące jako osoby fizyczne. Pełnomocnik A. i K. G. był powiadomiony o terminie rozprawy apelacyjnej [k. (...) akt sprawy; por. też treść umocowania udzielonego w dniu 6 sierpnia 2009 r., k. (...) akt sprawy]. W zażaleniu podtrzymywane jest odmienne stanowisko skarżących bez próby podważania ustaleń faktycznych Sądu Apelacyjnego w tym zakresie.

Skargę o wznowienie postępowania (ze wskazaniem wszystkich trzech jej podstaw, pkt 1-3 zażalenia) wniesiono w dniu 7 stycznia 2010 r. W tej sytuacji niedochowany został przewidziany w art. 407 § 1 k.p.c termin wniesienia tej skargi w odniesieniu do jej podstaw wskazanych w pkt 2 i 3 zażalenia. Niezależnie zatem od tego, czy takie podstawy wznowienia rzeczywiście wystąpiły, należało odrzucić skargę kasacyjną pozwanych jako złożoną z uchybieniem art. 407 § 1 k.p.c. Sąd Apelacyjny zasadnie zatem ograniczył się do badania tego, czy skarżące znały (i od kiedy) swój procesowy status (jako pozwanych). W wyniku dokonanych ustaleń trafnie odrzucił skargę jako niedopuszczalną (art. 410 § 1 k.p.c).

W tej sytuacji Sąd Najwyższy oddalił zażalenie skarżących jako nieuzasadnione (art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.).